

Innovatief met de nieuwjaarsbrief

via informatief over inventief naar creatief tot productief

Cover en illustraties: Nance Buys.

Met dank aan:

Sonia Derweduwen, Annick De Keukeleire, Els Andries.

Neem een kijkje op:

www.renatekerkhofs.com

www.facebook.com/renatesboekenplank

Nog meer nieuwjaarsbrieven vind je op www.renatekerkhofs.com.

2017, Brave New Books

ISBN 9789402168198

Innovatief met de nieuwjaarsbrief.

via informatief over inventief naar creatief tot productief

Inhoud:

1. Stress!	P. 4
2. De nieuwjaarsbrief informatief.	P. 6
A De eerste de beste.	P. 6
B Bezint eer ge begint.	P. 8
C Vlaanderen boven.	P. 11
3. Archief van de nieuwjaarsbrief.	P. 13
4. Inventief en creatief met de nieuwjaarsbrief.	P. 28
5. Productief en creatief met de nieuwjaarsbrief.	P. 48
6. Consumptief met de nieuwjaarsbrief.	P. 54
Bronnen	p. 55

1 Stress!

Beste meter.

Ik heb voor jou een brief.

Vind je dat niet lief?

Met mijn armpjes open

kom ik op jou toegelopen.

Voor een zoen

van je liefste kapoen.

Met knikkende knieën en blosjes op de wangen staan de kinderen voor het publiek, dat bestaat uit ouders, grootouders, meter en peter en eventueel wat verdwaalde tantes en nonkels.

Moeizaam wringen ze de ene scheve grammaticale zin na de andere uit hun strot.

...dat je jouw hart mag blijven leggen...

...open ogen vragen mededogen...

...voorspoed wordt toch zo vaak gestoord...

...desnoods maar tegen heug en meug...

...dit zijn de wensen die openbloeien...

...uw verkleefd doopkind....

Een allegaartje van woorden in een volgorde die geen zinnig mens spontaan bezigt in een gesprek.

Maar in een nieuwjaarsbrief kon en kan het allemaal.

Ruimte voor eigen creativiteit is er doorgaans niet, wat ook niet zo verwonderlijk is. Begin er maar aan als leerkracht, met een klas van twintig kinderen die allemaal hun eigen brief in elkaar mogen flansen. Liefst foutloos. De een heeft geen inspiratie. De ander kan niet rijmen.

Een derde heeft geen zin. En een ander kan geen gebenedijd woord neerpennen zonder er minimaal twee fouten in te verweven. Nee, dan is de doorsnee leerkracht beter af met een paar geprepareerde exemplaren, al dan niet strak in een rijmstramien.

En dat is geen schande.

Jaarlijks zorgt de pre-kerstvakantieperiode (lees: nieuwjaarsbrievenschrijftijd) voor de nodige stress. Naarstig wordt er geschreven, verbeterd en herschreven. Uren aan een stuk. Met vulpen, want dat oogt net, in een zo verzorgd mogelijk handschrift. Dit is een epistel dat wordt bewaard voor het nageslacht!

Maar ook menig leerkracht spartelt deze periode op vreugdeloze wijze door. De tijdsdruk weegt. De verantwoordelijkheid om nette werkjes af te leveren nog meer. Bovendien is het uit den boze om elk jaar met dezelfde brief op de propfen te komen, tenslotte zit er altijd wel een broer of zus van een kind uit het vorige jaar in de klas. En die kan je toch niet naar huis sturen met eenzelfde tekst!

Het succes van een kind tijdens zijn moment '*in the spotlights*' is afhankelijk van de

inspanningen van de leerkracht, die de rechtstreeks aanwijsbare schuldige is voor het bezorgen van de tekst in kwestie. Leuk, origineel, grappig of ontroerend uit de hoek komen is met andere woorden een *must*.

Het goede nieuws is dat een leerkracht gelukkig niet alles uit eigen brein dient te laten ontspruiten. Waarom het warm water uitvinden als er mensen zijn die enthousiast met warm water in het rond spetteren?

2 De nieuwjaarsbrief informatief.

A De eerste de beste.

Kiribati ziet het groots.

De Kiribatiërs zien het graag ruim. Ze zijn met niet veel meer dan honderd duizend zielen maar ze hebben zich toch zo'n vijf miljoen km² toegemeten. Het grootste deel van die oppervlakte is echter Grote Oceaan. De lappen grond die de bevolking bezet zijn meer bescheiden van afmetingen, in totaal slechts 726 km².

Dat maakt het contact tussen Kiribatiërs onderling, op zijn zachtst gezegd, lastig. Het land bestaat namelijk uit drie eilandengroepen (Gilbert Islands, Phoenix Islands, Line Islands) die elk afzonderlijk nog eens uit respectievelijk 16, 8 en 9 atollen bestaan. Een atol is een ring van eilandjes die meestal gefundeerd zijn op koraal. En of dat niet ingewikkeld genoeg is, behoort ook nog eens het fosfaateiland Banaba tot het geheel. Toch was dat tot 1995 niet de grootste zorg van de inwoners.

Tussen haakjes, vandaag de dag heeft de bevolking opnieuw iets anders aan het hoofd. Verschillende wetenschappelijke bronnen geven namelijk aan dat Kiribati, omwille van het feit dat het zeer laaggelegen is, één van de eerste landen ter wereld zal worden dat als gevolg van de klimaatverandering en de stijgende zeespiegel volledig zal verdwijnen. En dat al in 2100.

Maar dat terzijde want daar was de gemiddelde Kiribatiër zich in 1995 nog niet van bewust. Het toenmalige probleem was van geheel andere orde. Tot dat jaar liep de internationale datumgrens (dit is een denkbeeldige lijn die loopt van pool naar pool en geldt als scheidslijn tussen twee opeenvolgende data in de kalender) immers dwars door Kiribati. Dat leidde ertoe dat, terwijl men in de ene helft nog volop genoot van het weekend, er in de andere helft al een nieuwe werkweek van start ging. Niet bepaald bevorderlijk voor een efficiënt verlopend bedrijfsleven.

Wat heeft een eilandenrepubliek in Oceanië in hemelsnaam te maken met nieuwjaarsbrieven? Vraagt de ongeduldige lezer zich ondertussen vast al af. Wel, helemaal niets.

Het is zelfs onwaarschijnlijk dat eender welk kind in Kiribati ooit een nieuwjaarsbrief heeft geschreven, laat staan voorgelezen. Wel heeft dit land alles te maken met nieuwjaar. En al helemaal sinds het inluiden van 1995. Dat was een historisch jaar want toen werd de internationale datumgrens verlegd waardoor heel Kiribati in één en dezelfde datumzone kwam te liggen. Dat betekent dat alle (en dus niet langer een deel van de) Kiribatiërs elke dag als eersten in de wereld een nieuwe dag beginnen. Dat impliceert eveneens dat Kiribati het allereerste land is waar een nieuw jaar van start gaat. En dat is heel apart.